

Innovation Title

મકાઈ (Zea mays) માં કાંસીયા જીવાતનું નિયંત્રણ

Category

પાક સંરક્ષણ

Notebook Number

Lok(૪)૨, April-૧૯૯૯, Pg.no.-૫

Brief

મકાઈ (Zea mays)ના કાંસીયા જીવાતનું લજામણી (Mimosa pudica) થી નિયંત્રણ કરવું.

Detail

કાંસીયા મકાઈ (Zea mays) જુવાર અને બાજરી જેવા પાકમાં પાનનો રસ ચૂસીને નુકસાન કરે છે. મકાઈના પાકમાં કાંસીયાનો ઉપદ્રવ જોવા મળે ત્યારે ભરૂચ જિલ્લાના સાગબારા તાલુકાના ભવરીસાવર ગામના ટીલાભાઈ રાઠવા એક રસપ્રદ પદ્ધતિ અપનાવે છે. ટીલાભાઈ કાંસીયાના નિયંત્રણ માટે લજામણી (Mimosa pudica) ના ચાર થી પાંચ પાન લઈ સાથે કાંસીયા જીવાતને હાથમાં મસળીને સળગતા અંગારા ઉપર મૂકીને ખેતરમાં પવનની દિશા જે તરફ હોય તે તરફ ધુમાડો જાય તે રીતે થોડી થોડી વારે લજામણી (Mimosa pudica) અને કાંસીયાને હાથમાં મસળીને અંગારામાં નાંખતા રહે છે. તેનાથી ઉદ્ભવતા ધુમાડાની ગંધના કારણે કાંસીયાઓ ખેતર છોડીને આગળ ઉડી જાય છે.

આ પદ્ધતિ પરંપરાગત છે .

ગામમાં લગભગ પાંચ વ્યક્તિઓ આ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે.

અન્ય ઉપયોગ કર્તા ખેડૂતો:-

- (૧) મથુરભાઈ કુતરીયાભાઈ રાઠવા
- (૨) ગુમાનભાઈ સનાભાઈ રાઠવા
- (૩) ફતુભાઈ રાયસિંગભાઈ તડવી
- (૪) જામસિંગભાઈ મનસુખભાઈ તડવી

(નોંધ:- આ પદ્ધતિનું પી.આઈ.સી પ, મે ૨૦૦૬માં નિલય ઓઝાએ કરેલ છે.)

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

લજામણી (Mimosa pudica)

IPR Status

Keywords

જીવાત, કાંસીયા, મકાઈ, Zea mays, લજામણી, Mimosa pudica, ભરૂચ

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૪૭૯		Member Type	Scout	
First Name	મહેન્દ્ર	Middle Name	સી	Last Name	પટેલ
Profession	Designation				
Address 1					
Village			Taluka		
District	State	Gujarat	Country	India	
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૦૮૩૮		Member Type	Innovator	
First Name	ટીલાભાઈ	Middle Name	આર	Last Name	રાઠવા
Profession	ખેતી,પશુપાલન	Designation	ખેડૂત,પશુપાલક		
Address 1					
Village	મુ. ભાવરીસાવર	Taluka	સાગબારા		
District	Narmada	State	Gujarat	Country	India
Biography	<p>ટીલાભાઈને ઉંમર ૬૦ વર્ષની છે. તેમની પત્નીની ઉંમર ૫૫ વર્ષની છે. તેમની પત્નિને દેશી ઉપચાર પદ્ધતિમાં રસ છે. તેમને એક દિકરો અને એક દિકરી છે. તેમને ધંધામાં વધારે રસ છે. તેમની પાસે જમીન નથી. પોતાની દુકાન છે. તેમની પાસે ૨ ગાય છે.</p> <p>ગામનો પરિચય:- ભવરીસાવર ગામની વસ્તી ૬૦૦ છે. ગામમાં પ્રાથમિક શાળા છે. ગામમાં બેન્ક, નવી પંચાયત છે. ધામણ નદી છે. ગામમાં લીમડો, આમલી, સાગ, સીસમ જેવા વૃક્ષો આવેલ છે. ગામની જમીન કાળી ગોરાડુ છે. ગામમાં દિવાળી, નવરાત્રી, હોળી સામુહિક ઉત્સવો ઉજવણી કરે છે. ગામમાં રાઠવા, તડવી, પટેલ, ઠાકોર વગેરે જ્ઞાતિના લોકો વસે છે.</p>				
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૬૨૦૦		Member Type	Verifier	
First Name	નિલયકુમાર	Middle Name		Last Name	ઓઝા
Profession	Designation				
Address 1	પ્રાશ્વનાથા એપાર્ટમેન્ટ, જી-૭, ઠીંગળાજ સોસાયટી, ધર સિનેમા રોડ, મહેસાણા				
Village	મું. મહેસાણા	Taluka	મહેસાણા		
District	Mahesana	State	Gujarat	Country	India
Biography					